

VYHRAZENÁ PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ

S účinností 1.7.2022 jsou pro vyhrazená plynová zařízení platné tyto nové právní předpisy:

- **Zákon č. 250/2021 Sb.**, Zákon o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů
- **Nařízení vlády č. 191/2022 Sb.**, nařízení vlády o vyhrazených technických plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti
- Nařízení vlády č. 60/2022 Sb. o sazbách poplatků za odbornou činnost pověřené organizace v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení

S účinností 1.7.2024 byla provedena úprava nařízení vlády č. 191/2022 Sb. ve znění NV č. 175/2024 Sb.

Výše uvedeným zákonem byly zrušeny mimo jiné tyto předpisy:

- zákon č. 174/1968 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- část osmnáctá zákona č. 189/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony,
- část první zákona č. 223/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o volném pohybu služeb,
- části sedmá, **devátá** a jedenáctá **vyhlášky č. 48/1982 Sb., kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,**
- vyhláška č. 398/2001 Sb., o stanovení poplatků za činnosti organizací státního odborného dozoru při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení,
- vyhláška č. 112/2005 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 398/2001 Sb., o stanovení poplatků za činnost organizací státního odborného dozoru při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení,
- vyhláška č. 461/2013 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 398/2001 Sb., o stanovení poplatků za činnost organizací státního odborného dozoru při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení, ve znění vyhlášky č. 112/2005 Sb.,
- **vyhláška č. 85/1978 Sb., o kontrolách, revizích a zkouškách plynových zařízení,**
- **vyhláška č. 21/1979 Sb., kterou se určují vyhrazená plynová zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti,**

POZOR! Vyhlášku ČÚBP č. 91/1993 Sb. k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách nová legislativa NEZRUŠILA.

Technická inspekce České republiky se stává v souladu s §24 zákona **pověřenou organizací.**

VYHRAZENÁ A NEVYHRAZENÁ PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ

VYHRAZENÁ PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ (VPZ)

Podle §5 odst. (1) NV 191/2022 Sb. se SE ZAŘAZUJÍ VPZ JAKO ZAŘÍZENÍ PRO:

- a) výrobu a úpravu plynů do skupiny A,
- b) skladování plynů do skupiny B,
- c) plnění nádob plyny, tlakové stanice, zařízení pro plnění a čerpání nádrží vozidel plyny do skupiny C,
- d) zkapalňování a odpařování plynů do skupiny D,
- e) zvyšování a snižování tlaku plynů do skupiny E,
- f) rozvod plynů do skupiny F,
- g) spotřebu plynů spalováním včetně stabilních plynových motorů ve strojovnách nebo v kotelnách do skupiny G,
- h) vypouštění hasebních plynů do skupiny H.

NEVYHRAZENÁ PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ

Podle §5 odst. (2) NV 191/2022 Sb. VYHRAZENÝMI PLYNOVÝMI ZAŘÍZENÍMI NEJSOU:

- a) výrobní zařízení, ve kterých plyny vznikají jako vedlejší výrobní produkt s výjimkou plynového hospodářství čistíren odpadních vod,
- b) zařízení chemických výrob, kde plyny vznikají jako meziprodukty, které se dále zpracovávají na jiné než plynné produkty,
- c) stavební objekty pro skladování tlakových nádob k dopravě plynů, skříně pro umístění tlakových stanic, jednotlivé tlakové nádoby k dopravě plynů, nádoby na plyny s vodním objemem do 0,22 litru, nádoby na plyny používané jako části strojů, například vstříkovací a spouštěcí lahve spalovacích motorů, jestliže jsou stále spojeny se zdrojem tlaku, lahve pracující jako odlučovače oleje, hydraulické akumulátory, nádoby na zkapalněné plyny s kritickou teplotou nižší než -10 °C, například kapalný vzduch, kapalný kyslík a nádoby na plyny s kritickou teplotou vyšší než -10 °C, ale nižší než +70 °C, dopravované v cisternách v kapalném stavu hluboko ochlazené, například oxid uhličitý nebo ethen,
- d) vzorkovací a kalibrační lahve do objemu 3 litry pro laboratorní účely, pro které platí právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- e) zařízení, která jsou součástí samostatných pracovních strojů nebo přístrojů, anebo samostatné přenosné hasicí přístroje,
- f) samostatně pracující kompresory, které nejsou trvale napojeny na dlouhodobě provozované potrubí plynů, vývěvy, samostatně pracující lahvé regulátory a regulační zařízení, která jsou součástí jiné skupiny plynového zařízení,

- g) rozvody médií pro měřicí a regulační techniku,
- h) zařízení pro přepouštění plynů v rámci jednoho pracoviště,
- i) klimatizační zařízení,
- j) vzduchotechnické systémy, odtahy spalin a spalinové cesty,
- k) samostatně pracující hořáky na plynná paliva do 10 kW v uzavřeném prostoru, ve volném prostoru bez omezení, zejména laboratorní, sklářské kahaný, svářecí a pájecí soupravy, a venkovní a campingové vybavení,
- l) zařízení, v nichž se plyny spotřebovávají jiným způsobem než spalováním, zejména zařízení procesu syntézy při výrobě čpavku, etanolu,
- m) rozvody vzduchu do provozního přetlaku 16 barů,
- n) palivové nádrže a plynové motory dopravních prostředků.

Podle odst. (3) NV 191/2022 Sb. v pl. znění

Pokud vyhrazené plynové zařízení svým charakterem a technickými hodnotami splňuje podmínky pro zařazení do několika skupin, je pro zařazení rozhodující základní technologická funkce vyhrazeného plynového zařízení. V průvodní dokumentaci vyhrazeného plynového zařízení musí být zároveň vždy určena hranice mezi zařazením vyhrazeného plynového zařízení do jednotlivých skupin.

VYHRAZENÁ PLYNOVÁ ZAŘÍZENÍ I. TŘÍDY

§6 odstavec (1) a (2) NV 191/2022 Sb. v pl. znění uvádí zařazení vyhrazených plynových zařízení do tříd takto:

(1) **VYHRAZENÝMI PLYNOVÝMI ZAŘÍZENÍMI I. TŘÍDY JSOU:**

- a) zařízení pro plnění tlakových nádob topnými plyny,
- b) zařízení pro plnění tlakových nádob technickými plyny hořlavými, toxickými a žíravými s tlakem vyšším než 4 bary, acetylenem a ostatními plyny s tlakem 20 barů a vyšším,
- c) zařízení pro plnění a čerpání nádrží vozidel,
- d) kompresorové stanice hořlavých plynů obsahujících kyslík s provozním tlakem vyšším než 0,05 baru, zejména hutní plyny,
- e) kompresorové stanice hořlavých, toxických a žíravých plynů s tlakem nad 4 bary, kompresorové stanice ostatních plynů s tlakem 20 barů a více,
- f) regulační stanice s tlakem vyšším než 4 bary,
- g) zařízení pro rozvod topných plynů s tlakem vyšším než 4 bary,

- h) zařízení pro rozvod technických plynů hořlavých, toxických a žíravých s tlakem vyšším než 4 bary, zařízení pro rozvod acetylenu s tlakem od 0,2 baru, zařízení pro rozvod plynů ostatních s tlakem 20 barů a vyšším,
- i) zařízení pro spotřebu plynů spalováním s jednotlivým výkonem vyšším než 3,5 MW,
- j) zařízení pro výrobu hořlavých plynů s jednotlivým výkonem vyšším než $100 \text{ m}^3 \times \text{h}^{-1}$,
- k) zařízení na výrobu kyslíku s jednotkovým výkonem vyšším než $1\,500 \text{ m}^3 \times \text{h}^{-1}$,
- l) zařízení pro spotřebu plynu spalováním ve veřejných budovách s prostorem pro shromažďování nejméně 200 osob se součtem jmenovitých výkonů plynových spotřebičů 1 MW a více v jedné stavbě,
- m) zařízení pro skladování toxických a žíravých plynů s objemem vyšším než 5 m^3 ,
- n) zařízení pro skladování inertních plynů s tlakem vyšším než 40 barů,
- o) zařízení pro skladování hořlavých plynů s uvolnitelným objemem v plynné fázi vyšším než $5\,000 \text{ m}^3$, pro kapalný
 1. ropný plyn v označení LPG vyšším než $20\,000 \text{ m}^3$,
 2. zemní plyn v označení LNG vyšším než $50\,000 \text{ m}^3$.

(2) **Ostatní vyhrazená plynová zařízení, která nejsou uvedena v odstavci 1, se zařazují do II. třídy.**

Náplň činnosti pověřené organizace TIČR dle zákona č. 250/2021 Sb. v platném znění

§ 6 Zákona č. 250/2021 Sb.

(1) Pověřená organizace při výkonu činnosti v oblasti bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení

a) **podává na vyžádání odborná stanoviska** o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi vyhrazených technických zařízení splněny požadavky bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení,
Poznámka TIČR: citace „na vyžádání“ ve výše uvedeném článku neznamená zákonné nařízení

b) **provádí u vyhrazených technických zařízení I. třídy prohlídky a zkoušky** nebo se na těchto zařízeních zúčastňuje zkoušek, na základě kterých vydává osvědčení, zda vyhrazená technická zařízení splňují požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, **a potvrzuje úspěšné výsledky zkoušek**; u vyhrazených tlakových zařízení

c) **prověřuje odbornou způsobilost právnických osob a podnikajících fyzických osob** k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a vydává jim k tomu oprávnění podle § 8,

d) **prověřuje odbornou způsobilost fyzické osoby** k montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených technických zařízení a uděluje o tom osvědčení podle § 11,

e) prověřuje odbornou způsobilost obsluhy jako topiče parních a kapalinových kotlů,

Poznámka TIČR: platí pro vyhrazená tlaková zařízení

f) **vede evidenci právnických osob a podnikajících fyzických osob, které získaly oprávnění** podle § 8, a poskytuje tyto informace pro potřeby jiných orgánů podle jiných právních předpisů a veřejnosti,

g) **vede evidenci revizních techniků** a poskytuje tyto informace pro potřeby jiných orgánů podle jiných právních předpisů a veřejnosti.

K §6 odst. 1 písmeno a) zákona 250/2021 Sb.

POSUZOVÁNÍ ZDA JSOU PŘI PROJEKTOVÁNÍ, KONSTRUKCI, MONTÁŽI, PROVOZU, OBSLUZE, OPRAVÁCH, ÚDRŽBĚ A REVIZI VYHRAZENÝCH TECHNICKÝCH (PLYNOVÝCH) ZAŘÍZENÍ SPLNĚNY POŽADAVKY BEZPEČNOSTI PROVOZU VYHRAZENÝCH TECHNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Ve všech případech se tato činnost realizuje pro podnikající právnické nebo podnikající fyzické osoby tehdy, kdy tento subjekt dle vlastní vůle o výkon činnosti TIČR požádá. Tato činnost je prováděna v souladu se specifikací dle žádosti a s ustanovením vyhlášky o poplatcích č. 60/2022 Sb. Posouzení TIČR na vybranou činnost v oboru vyhrazená plynová zařízení (VPZ) se realizuje z hlediska bezpečnosti těchto zařízení. Vyhodnocení činnosti se provádí podle obecně závazných právních předpisů, technických norem nebo aktuálních vědeckých a technických poznatků. Výsledkem je vydání odborného stanoviska TIČR, dále jen „Stanovisko“.

Žadatel v tomto případě uplatní svůj požadavek na vydání odborného stanoviska TIČR formou **žádosti** o odborné stanovisko pro plynová zařízení, která je zveřejněna na www.ticr.eu – ŽÁDOSTI A FORMULÁŘE - Žádost o odborné stanovisko PZ.

K §6 odst. 1 písmeno b) zákona 250/2021 Sb.

UPŘESNĚNÍ tohoto paragrafu 6 (1) písm. b) k zákonu pro vyhrazená plynová zařízení uvádí § 17 nařízení vlády č.191/2022 Sb.

MONTÁŽNÍ ORGANIZACE, KTERÁ PO DOKONČENÍ MONTÁŽE NEBO REKONSTRUKCE VYHRAZENÝCH PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ I.TŘÍDY BUDE PROVÁDĚT ZKOUŠKU TOHOTO ZAŘÍZENÍ, JE POVINNA SE ŘÍDIT § 17 nařízení vlády č. 191/2022 Sb., tj.

- Zkoušku vyhrazeného plynového zařízení zajistí právnická nebo podnikající fyzická osoba, která prováděla montáž nebo rekonstrukci zařízení. Osoba podle věty první URČÍ FYZICKOU OSOBU, KTERÁ ZKOUŠKU ŘÍDÍ A ODPOVÍDÁ ZA VYPRACOVÁNÍ PÍSEMNE ZPRÁVY O PRŮBĚHU A VÝSLEDKU ZKOUŠKY.

- **PÍSEMNĚ OZNÁMÍ POVĚŘENÉ ORGANIZACI TIČR ALESPŮŇ 15 DNŮ PŘEDEM MÍSTO A ČAS PROVÁDĚNÍ ZKOUŠKY VYHRAZENÝCH PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ I. TŘÍDY PODLE TOHOTO NAŘÍZENÍ.**
- ŽÁDOST – Žadatel o zkoušku zařízení I. třídy v tomto případě uplatní svůj požadavek na vydání **odborného stanoviska TIČR** (podle zákona je uvedeno osvědčení) formou **žádosti**, která je zveřejněna na www.ticr.eu – ŽÁDOSTI A FORMULÁŘE - Žádost o provedení prohlídky, řízení a vyhodnocení zkoušky PZ.
- Před zahájením zkoušky revizní nebo zkušební technik VYPRACUJE PÍSEMNÝ TECHNOLOGICKÝ POSTUP ZKOUŠKY, který obsahuje zejména
 - rozsah zkoušky,
 - popis prováděných úkonů, včetně použití příslušné měřicí techniky,
 - nezbytná opatření pro zajištění bezpečného provádění zkoušky,
 - podmínky, za kterých je shledána zkouška úspěšnou.
- **PŘÁVNICKÁ NEBO PODNIKAJÍCÍ FYZICKÁ OSOBA PROVÁDĚJÍCÍ ZKOUŠKU PŘED ZAHÁJENÍM ZKOUŠKY ZAJISTÍ:**
 - a) vymezení a zřetelné označení nebezpečného prostoru,
 - b) aby se v nebezpečném prostoru nezdržovaly v průběhu zkoušky nepovolané osoby,
 - c) aby se osoby pověřené prováděním zkoušky zdržovaly v průběhu zkoušky na bezpečném místě stanoveném technologickým postupem,
 - d) aby ovládací zařízení, která se v průběhu zkoušky používají, byla umístěna na bezpečném místě,
 - e) aby přípojovací potrubí a tlakové nádoby potřebné k provedení zkoušky byly předem vyzkoušeny na stanovený zkušební tlak v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
 - f) aby byla zajištěna správnost měřicích přístrojů podle právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Jestliže zkouška vyhrazeného plynového zařízení nebyla úspěšná, je po odstranění zjištěných závad opakována.
- Doba platnosti zkoušky je 6 měsíců, pokud není v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoveno jinak.

Poznámka TIČR:

Pokud je součástí posuzovaného zařízení i zařízení, které svým účelem patří do jiného oboru, a pokud tato zařízení mohou mít vliv na průběh nebo bezpečnost zkoušky, je činnost prováděna v součinnosti s dalšími pracovníky TIČR příslušného oboru (zařízení elektrická, tlaková, zdvihací), včetně případné součinnosti s jednotlivými vedoucími příslušného oboru. Zde je nutno rovněž uplatnit žádost na stránkách TIČR pro jiný obor. Vydání kladného stanoviska je podmíněno předložením kladných stanovisek TIČR příslušného oboru souvisejícího s prověřovaným zařízením.

K §6 odst. 1 písmeno c) zákona 250/2021 Sb.

OPRÁVNĚNÍ K MONTÁŽI A OPRAVÁM, REVIZÍM A ZKOUŠKÁM ZAŘÍZENÍ A PLNĚNÍ NÁDOB PLYNY

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST PRÁVNICKÝCH OSOB A PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

Podle §7 zákona 250/2021 Sb. jsou oprávněny vykonávat montáž, opravy, revize, zkoušky vyhrazených technických zařízení a plnění nádob plyny pouze odborně způsobilé právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Právnická osoba může vykonávat činnost tehdy, zabezpečí-li její výkon odborně způsobilou fyzickou osobou pro danou činnost. To platí i pro podnikající fyzickou osobu, která sama nesplňuje požadavky na odbornou způsobilost.

Výše uvedené **činnosti na vyhrazených plynových zařízeních mohou vykonávat právnické osoby a podnikající fyzické osoby, které jsou držiteli oprávnění.**

Prověření odborné způsobilosti zahajuje pobočka TIČR na základě podané žádosti organizace nebo podnikající fyzické osoby. Žádosti jsou zveřejněny na adrese www.ticr.eu – ŽÁDOSTI A FORMULÁŘE – Žádost o oprávnění PZ – fyzická osoba podnikající nebo Žádost o oprávnění PZ – právnická osoba.

Potřebné doklady se přikládají nejpozději při vlastním šetření oprávnění.

Všechny doručené žádosti bude přijímat a zpracovávat TIČR prostřednictvím online formuláře, datové schránky, případně Českou poštou na ředitelství TIČR.

PODMÍNKOU PRO VYDÁNÍ OPRÁVNĚNÍ JE:

a) **určení jedné nebo více fyzických osob**, které splňují předpoklady odborné způsobilosti pro požadovaný rozsah činností na vyhrazených plynových zařízeních a **které budou odpovídat za řádný výkon montáže, oprav, revizí, zkoušek vyhrazených plynových zařízení a plnění nádob plyny u žadatele** (dále jen "odpovědná odborná osoba"),

b) **zajištění** výkonu jednotlivých činností při montáži, opravách, revizích, zkouškách vyhrazených technických zařízení a plnění nádob plyny **odborně způsobilou osobou**,

c) **potřebné technické vybavení** k montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny.

Pověřená organizace prověří, zda jsou splněny podmínky pro řádné zajištění činnosti v požadovaném rozsahu. Splňuje-li žadatel tyto podmínky, rozhodne pověřená organizace o tom, že právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě vydá oprávnění. **Platnost oprávnění je 10 let** ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání oprávnění.

PŘI PROVĚŘOVÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI U ZAHRANIČNÍCH SUBJEKTŮ se postupuje v souladu s ustanovením zákona č.222/2009 Sb. v platném znění a § 11 zákona 250/2021 Sb.

Žadatel předkládá TIČR doklad osob o odborné kvalifikaci. Při uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, **se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace. Uznávacím orgánem je ministerstvo (MPSV)**. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, **ministerstvo její odbornou kvalifikaci ověří**.

Dnem doručení žádosti je zahájeno správní řízení. V případě nekompletnosti žádosti bude žadatel písemně vyzván k odstranění nedostatků v žádosti podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud žádost obsahuje základní odborné náležitosti pro zahájení prověření odborné způsobilosti k vydání oprávnění, resp. k vydání rozhodnutí o vydání oprávnění, je písemně žadateli oznámeno datum a místo zahájení šetření, rozsah a určení ceny. Účtování je prováděno dle ustanovení vyhlášky o poplatcích č. 60/2022 Sb., tj. před zahájením šetření.

POŽADAVKY K OPRAVNĚNÍ

A. MONTÁŽE A OPRAVY VYHRAZENÝCH PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

Podle zvoleného rozsahu v žádosti a upřesnění plánované činnosti žadatele je podmínkou k vydání oprávnění doložení dalších dokladů takto:

- odbornou způsobilost odpovědné odborné osoby / osob (osvědčení TIČR v rozsahu požadované činnosti a požadovaném rozsahu oprávnění);
- pověření k výkonu činnosti odpovědné odborné osoby / osob, v případě, že jí není sám žadatel (vlastní formulář);
- odborná způsobilost osob (osvědčení TIČR), provádějících montáže a opravy plynových zařízení v rozsahu požadované činnosti a požadovaném rozsahu oprávnění;
- *pro zajištění potrubářských prací* – kvalifikační doklady osob pro práce svařováním, pájením, lisováním a jiným vytvářením spojů, pokud bude žadatel tuto činnost vykonávat;
- *pro zajištění souvisejících prací a kontroly kvality činností* – kvalifikační doklady osob pro práce v oblasti protikorozní ochrany, v oblasti kvality pájení, v oblasti kvality svařování (vizuál. kontrola svarů apod.);
- *pro zajištění provádění předepsaných testů, zkoušek a revizí po montáži zařízení* - kvalifikační doklady osob žadatele pro provádění testů v oblasti kvality svařování (certifikát nebo osvědčení technika, technologa svařování), v oblasti provádění zkoušky a revize VPZ (osvědčení TIČR revizního technika PZ);
- *pro zajištění činností spojených s bezpečností práce a bezpečnosti na pracovišti* – jmenování osob zastupujících žadatele, které zajišťují plnění požadavků v oblasti zpracování technologických postupů prací, řízení práce s V – příkazem (prostředí s nebezpečím výbuchu), zajištění dozoru na pracovišti, kde se provádějí svářecí práce;
- *pro zajištění činností, spojených s použitím výrobků a jejich uvedení do provozu* - kvalifikační doklady osob žadatele, které zajišťují splnění požadavků jednotlivých výrobců při uvádění výrobků do provozu (certifikát, osvědčení, průkaz od výrobce), u výrobků již provozovaných (certifikát, osvědčení, průkaz od výrobce, periodické školení), osvědčení TIČR a osvědčení nebo certifikát od výrobce pro servisního technika plynových spotřebičů, hořáků, průmyslových armatur, regulátorů tlaku plynu, a dalších specifických prvků použitých na VPZ např. doklad o zaškolení k používání mech. spojů apod.;

- *pro zajištění činností, spojených s ostatními zařízeními přímo souvisejícími* – uvedení osob zastupujících žadatele, které zajišťují splnění požadavků ostatních předpisů pro revize spalinových cest, pro revize souvisejících elektrických zařízení, pro revize tlakových nádob stabilních a kotlů apod.;
- *kopie dokladů o smluvních (např. pracovněprávních) vztazích* pro spolupracující (nikoliv vlastní) kvalifikované osoby;
- *potřebné technické vybavení:*
 - ✓ předložení seznamu technického vybavení žadatele přímo souvisejícího s prováděním montáže a opravy včetně měřicí techniky (např. manometry);
 - ✓ předložení "Prohlášení žadatele" o tom, že: „Ostatní potřebné technické vybavení bude zajištěno formou komerčních výpůjček, objednááním specifických odborných prací u příslušně technicky vybavených subjektů, a případně postupným doplňováním vybavení dle praxe v průběhu výkonu oprávněné činnosti včetně řádné obnovy stávajícího technického vybavení." Žadatel v tomto případě provede evidenci zapůjčeného technického vybavení pro montáže a opravy, příp. revize a zkoušky vyhrazených plynových zařízení spolu s doloženým dokladem o poslední kalibraci, případně posledním ověřením jejich funkce podle požadavku výrobce. Při opakovaném prověřování odborné způsobilosti pověřená organizace znovu ověří podmínky potřebného technického vybavení.

Poznámka:

Žadatel předkládá při šetření pouze ty doklady, které se týkají jeho požadované činnosti. Například nepředkládá odbornou způsobilost svářeče, pokud tuto činnost při montáži a opravě vyhrazených plynových zařízení nebude provádět atd.

B. REVIZE A ZKOUŠKY ANEBO JEN ZKOUŠKY VYHRAZENÝCH PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

KVALIFIKAČNÍ A JINÉ DOKLADY OSOB ŽADATELE K POŽADOVANÉ ČINNOSTI

- *odborná způsobilost odpovědné odborné osoby / osob* (osvědčení TIČR v rozsahu požadované činnosti a požadovaném rozsahu oprávnění);
- *pověření k výkonu činnosti odpovědné odborné osoby / osob*, v případě, že jí není sám žadatel (vlastní formulář);
- *odborná způsobilost osob (osvědčení TIČR)*, provádějících revize a zkoušky anebo jen zkoušky zařízení v rozsahu požadované činnosti a požadovaném rozsahu oprávnění;
- *kopie dokladů o smluvních (např. pracovněprávních) vztazích* pro spolupracující (nikoliv vlastní) kvalifikované osoby;

ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ PŘI REVIZÍCH A ZKOUŠKÁCH

- *vypracované typové technologické postupy* pro provádění revizí a zkoušek anebo jen zkoušek zařízení podle požadavků Nařízení vlády č. 191/2022 Sb. a platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rozsahu požadovaného oprávnění;
- *jmenování osoby, zastupující žadatele, která zajišťuje zpracování technologických postupů* pro provádění revizí a zkoušek anebo jen zkoušek zařízení v souladu s požadavky Nařízení vlády č.191/2022 Sb. §17, §18 a §20, které ověřuje a potvrzuje svým podpisem revizní anebo zkušební technik;

- *jmenování fyzické osoby, která bude zkoušky řídit a odpovídá za vypracování písemné zprávy (záznamu) o průběhu a výsledku zkoušky viz požadavek § 17 odst. 2 Nařízení vlády č.191/2022 Sb.*

POTŘEBNÉ TECHNICKÉ VYBAVENÍ:

- *předložení seznamu technického vybavení žadatele přímo souvisejícího s prováděním revizí a zkoušek anebo jen zkoušek;*
- *předložení „Prohlášení žadatele“ o tom, že: „Ostatní potřebné technické vybavení bude zajištěno formou komerčních výpůjček, objednaním specifických odborných prací u příslušně technicky vybavených subjektů, a případně postupným doplňováním vybavení dle praxe v průběhu výkonu oprávněné činnosti včetně řádné obnovy stávajícího technického vybavení.“*

C. ZAŘÍZENÍ PRO PLNĚNÍ NÁDOB PLYNY

KVALIFIKAČNÍ A JINÉ DOKLADY OSOB ŽADATELE K POŽADOVANÉ ČINNOSTI

- *odborná způsobilost odpovědné odborné osoby / osob (osvědčení TIČR v rozsahu požadované činnosti a požadovaném rozsahu oprávnění nebo doklad o zaškolení obsluhy);*
- *pověření k výkonu činnosti odpovědné odborné osoby / osob, v případě, že jí není sám žadatel (vlastní formulář);*
- *odborná způsobilost osob (osvědčení TIČR), provádějících revize a zkoušky anebo jen zkoušky zařízení a doklad o zaškolení osob provádějící obsluhu;*
- *kopie dokladů o smluvních (např. pracovněprávních) vztazích pro spolupracující (nikoliv vlastní) kvalifikované osoby;*

ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ PŘI PLNĚNÍ NÁDOB PLYNY

K prověření předložené dokumentace a dokladů k zařízení žadatel předloží:

- *projektovou dokumentaci zařízení;*
- *certifikáty o posuzování shody dle zákona 22/1997 Sb. v pl. znění na zařízení;*
- *protokoly o zkouškách na zařízení (tlaková a funkční zkouška);*
- *návrh místního provozního řádu dle ČSN 38 6405;*
- *zprávy o výchozích revizích PZ, EZ a TZ;*
- *návrh provozního deníku;*
- *stanovisko TIČR pro plynová, elektrická příp. tlaková zařízení;*
- *osvědčení, případně odborné stanovisko o bezpečnosti zařízení vydané TIČR podle §6 odst. 1 písm. b) zákona 250/2021 Sb. pro mobilní zařízení k plnění nádob plyny s plněním na různých místech v ČR;*

ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTÍ, SPOJENÝCH S BEZPEČNOSTÍ PRÁCE A BEZPEČNOSTÍ NA PRACOVIŠTI

- *osobní ochranné pracovní pomůcky používané při činnosti;*
- *havarijní plán;*
- *aktualizovaný místní provozní řád provozovaného zařízení;*

POTŘEBNÉ TECHNICKÉ VYBAVENÍ:

- *předložení seznamu technického vybavení žadatele přímo souvisejícího s činností;*
- *předložení „Prohlášení žadatele“ o tom, že: „Ostatní potřebné technické vybavení bude zajištěno formou komerčních výpůjček, objednaním specifických odborných prací u příslušně technicky vybavených subjektů, a případně postupným doplňováním vybavení*

dle praxe v průběhu výkonu oprávněné činnosti včetně řádné obnovy stávajícího technického vybavení.“

PROTOKOL O ŠETŘENÍ

Po provedeném šetření odborné způsobilosti za účelem vydání oprávnění k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených plynových zařízení a k plnění nádob plyny je vyhotoven protokol o šetření (zápis), ve kterém jsou konstatovány a zhodnoceny všechny zjištěné skutečnosti. Závěrem tohoto protokolu je jednoznačně zhodnocen výsledek šetření z hlediska splnění či nesplnění požadavků pro vydání oprávnění, resp. rozhodnutí o vydání oprávnění. Zápis o šetření odborné způsobilosti podepisuje žadatel, odpovědná odborná osoba a inspektor TIČR. V případě nesplnění podmínek pro vydání oprávnění pozastavuje inspektor TIČR jeho šetření do doby splnění podmínek a postupuje dle správního řádu. Originál protokolu o šetření bude zařazen do spisu TIČR.

VDÁNÍ OPRAVNĚNÍ

V případě kladného výsledku šetření odborné způsobilosti vystavuje TIČR pro žadatele oprávnění, resp. rozhodnutí o vydání oprávnění. Vystavené rozhodnutí o vydání oprávnění je opatřeno evidenčním číslem a v podmínkách platnosti je zakotvena vazba na dodržování podmínek zjištěných při šetření odborné způsobilosti podle provedeného protokolu. V některých případech bude v podmínkách rozhodnutí o vydání oprávnění omezení činnosti, a to podle toho, jakou činnost nebude žadatel vykonávat, například pro činnost žadatele, vykonávajícího servis plynových spotřebičů nebude žadatel vykonávat žádnou potrubářskou činnost apod. V Rozhodnutí o vydání oprávnění bude například uvedeno: „Žadatel nebude provádět montáž plynovodů svařováním potrubí z materiálů ocel, polyetylén, bez odborné způsobilosti. Po docílení odborné způsobilosti osob pro zajištění výkonu výše omezené činnosti při montáži a opravách vyhrazených plynových zařízení v průběhu platnosti oprávnění subjektu, není nutno žádat TIČR v tomto Rozhodnutí o úpravu, či doplnění. Příslušný subjekt tím činí na vlastní odpovědnost s vědomím skutečnosti, že splnění bezpečnosti a spolehlivosti musí v případě potřeby prokázat.“

V případě, že žadatel má shodný rozsah jak u osvědčení pro montáže a opravy, tak u revizí a zkoušek PZ (anebo jen zkoušek), je možno vydat tomuto žadateli jedno rozhodnutí o vydání oprávnění s označením M,R, případně M,Z v evidenčním čísle. Rozsah osvědčení pro naplnění této podmínky může splňovat i více pracovníků žadatele s různým rozsahem osvědčení. Žadatel také nemusí uplatnit celý rozsah, který má uveden na osvědčení pro vydání oprávnění, ale pouze jeho požadovanou část.

ODPOVĚDNÁ ODBORNÁ OSOBA

Stanovení odpovědné odborné osoby je podmínkou u právnických osob, podnikajících fyzických osob anebo žadatele bez odborné způsobilosti. Odborná způsobilost všech odpovědných odborných osob musí pokrývat celý požadovaný rozsah žadatele, **příčemž musí být stanovena a písemně doložena odpovědnost každé osoby za svůj konkrétní rozsah.**

Odpovědnou odbornou osobou může být:

- pro montáže a opravy – montér PZ nebo revizní či zkušební technik PZ;
- pro revize a zkoušky – revizní technik PZ;
- pro zkoušky (kromě revizí) zkušební technik PZ;
- pro plnění nádob plyny – pracovník obsluhy zařízení včetně dokladu o zaškolení v obsluze zařízení, revizní nebo zkušební technik PZ nebo montážní pracovník s osvědčením TIČR příslušné skupiny označené podle Přílohy č. 3 k NV 191/2022 Sb.

ZMĚNA ÚDAJŮ V OPRÁVNĚNÍ

Změnu údajů ve stávajícím oprávnění vydaném ITI Praha nebo TIČR podle §6a) odst. 1 písm. c) zákona č. 174/1968 Sb. v platném znění a §3 vyhlášky ČÚBP a ČBÚ č. 21/1979 Sb. v platném znění, jako je například změna adresy sídla žadatele, změna odpovědného zástupce apod. **NENÍ MOŽNÉ PROVÉST.** Nelze změnit dokument vydaný podle zákona, který již pozbyl platnosti.

Vždy musí být po kladném prověření odborné způsobilosti vydáno **NOVÉ** oprávnění, respektive rozhodnutí o vydání oprávnění podle §8 odst. 4 zákona č. 250/2021 Sb. Platnost oprávnění je 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání oprávnění. Vždy se tedy bude jednat o nového žadatele.

Dojde-li ke změně údajů uvedených v oprávnění vydaném již podle nového zákona č. 250/2021 Sb., vydá pověřená organizace (TIČR) nové rozhodnutí – viz §8 odst. 6 zákona.

ROZŠÍŘENÍ OPRÁVNĚNÍ:

Nelze rozšířit stávající oprávnění vydané ITI Praha nebo TIČR podle §6a) odst. 1 písm. c) zákona č. 174/1968 Sb. v platném znění a §3 vyhlášky ČÚBP a ČBÚ č. 21/1979 Sb. v platném znění.

Nelze rozšířit dokument vydaný podle zákona, který již pozbyl platnosti.

Vždy musí být v tomto případě po kladném prověření odborné způsobilosti vydáno NOVÉ oprávnění, respektive rozhodnutí o vydání oprávnění podle §8 odst. 4 zákona č. 250/2021 Sb. Bude se tedy jednat o nového žadatele. Rozšířit lze pouze oprávnění vydaná podle zákona č. 250/2022 Sb. Platnost oprávnění je 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vydání oprávnění.

Pokud držitel rozhodnutí o vydání oprávnění k plnění nádob plyny, vydané rozhodnutím o vydání oprávnění podle zákona č. 250/2021 Sb. **rozšiřuje svoji činnost na další plnirny nebo plnicí a čerpací stanice plynů** (stávající nebo nové zařízení), je vydáno žadateli oprávnění, resp. rozhodnutí o vydání oprávnění k plnění nádob plyny, vztažené vždy **ke konkrétnímu plnicímu zařízení a na konkrétní lokalitu (oprávnění nové).**

ZÁNİK OPRÁVNĚNÍ

§9 odst. 2 zákona 250/2021 Sb. uvádí případy, kdy zanikne oprávnění k požadované činnosti. Dále pak §10 zákona 250/2021 Sb. uvádí způsob evidence oprávnění prováděné pověřenou organizací – Technickou inspekcí ČR.

Den zániku oprávnění, stejně tak jako skutečnost, že došlo k odnětí nebo omezení oprávnění podle jiného právního předpisu, včetně dne, kdy k odnětí došlo, pověřená organizace bezodkladně vyznačí v evidenci odborně způsobilých právnických osob a podnikajících fyzických osob k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny.

Pověřená organizace vede evidenci odborně způsobilých právnických osob a podnikajících fyzických osob k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny, jejímž účelem je vedení údajů o počtu a odbornosti právnických osob a podnikajících fyzických osob s oprávněním k montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a bezplatné poskytování těchto informací pro potřeby jiných orgánů podle jiných právních předpisů a veřejnosti. Tato evidence je informačním systémem veřejné správy. Správcem a provozovatelem evidence je pověřená organizace.

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST FYZICKÝCH OSOB K ČINNOSTEM NA VYHRAZENÝCH PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍCH (ZKOUŠKY Z ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI)

Podle §11 zákona 250/2021 Sb. je předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby provádějící revize a zkoušky, montáž a opravy vyhrazených plynových zařízení:

- a) dosažení věku 18 let a plná svéprávnost,
- b) zdravotní způsobilost k vykonávaným činnostem,
- c) odborné vzdělání v oboru a stupni podle míry rizika a činnosti vykonávané na vyhrazeném plynovém zařízení,
- d) odborná praxe v délce, oboru a stupni vzdělání podle míry rizika a činnosti vykonávané na vyhrazeném plynovém zařízení,
- e) osvědčení o odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních, provádějí-li revize a zkoušky, montáž a opravy vyhrazených plynových zařízení

POŽADAVKY NA ODBORNÉ VZDĚLÁNÍ A PRAXI V DÉLCE, OBORU A STUPNI podle míry rizika a činnosti vykonávané na vyhrazeném plynovém zařízení uvádí Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb. ve znění NV č. 175/2024 Sb. (od 1.7.2024) takto:

Činnost na	Minimální stupeň vzdělání	Odborná praxe
Montáže a opravy	střední vzdělání s výučním listem nebo rekvalifikace v oboru mechanik plynových zařízení	praxe je součástí výuky, další zácvik se nevyžaduje
	střední vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního nebo chemického směru nebo vysokoškolské technického směru s výučním listem nebo s maturitní zkouškou ze skupiny oborů: 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory nebo vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního nebo chemického směru	1 rok
	střední vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou nebo vysokoškolské vzdělání jiného než strojního, elektrotechnického, stavebního nebo chemického směru	2 roky
Revize	střední vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru s maturitní zkouškou ze skupiny oborů 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory	2 roky
	střední vzdělání jiného než strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru s maturitní zkouškou	3 roky praxe s osvědčením k montážím a opravám
	Vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	1 rok
	vysokoškolské vzdělání jiného než strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	2 roky praxe s osvědčením k montážím a opravám

Zkoušky	střední vzdělání s výučním listem ze skupiny oborů: 21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 39 Speciální a interdisciplinární obory	3 roky praxe s osvědčením k montážím a opravám
	střední vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru s maturitní zkouškou	1 rok
	střední vzdělání jiného než strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru s maturitní zkouškou	2 roky
	vysokoškolské vzdělání strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	0,5 roku
	vysokoškolské vzdělání jiného než strojního, elektrotechnického, stavebního, chemického nebo hutnického směru	1 rok

Žadatelem o vykonání zkoušky z odborné způsobilosti k činnostem na vyhrazených plynových zařízeních může být fyzická osoba splňující předpoklady odborné způsobilosti podle výše uvedeného a požadavky stanovené pro jednotlivé druhy vyhrazených plynových zařízení, na nichž bude činnosti vykonávat. Splnění předpokladů ověří pověřená organizace s ohledem na druh a rozsah požadovaného osvědčení před zahájením zkoušky z odborné způsobilosti.

S účinností 1.7.2024 byla provedena úprava nařízení vlády č. 191/2022 Sb. ve znění NV č. 175/2024 Sb., zejména Části 2, článku II. s úpravou Přílohy č. 2, týkající se nejkratší doby odborné praxe požadované pro činnost na vyhrazených plynových zařízeních ve vztahu k dosaženému stupni vzdělání žadatele a dále je uveden nový článek III. „Přechodné ustanovení: Osoba, která je držitelem osvědčení revizního technika vyhrazených plynových zařízení vydaného podle zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění účinném přede dnem 1. července 2022, se považuje za osobu splňující odbornou praxi a vzdělání podle přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 191/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení vlády.“

Přihláška ke zkoušce je zveřejněna na webových stránkách TIČR - www.ticr.eu – ŽÁDOSTI A FORMULÁŘE – Plynová VTZ - „Přihláška ke zkoušce o prověření odborné způsobilosti – plynová (zkoušky fyzických osob).

Zkouška z odborné způsobilosti se vykonává u pověřené organizace nejpozději do 30 dnů od podání přihlášky k provedení této zkoušky a je veřejná. Technická inspekce ČR má k tomuto účelu zřízena **4 testovací centra na pobočkách TIČR v Praze, Brně, Ústí nad Labem a Frýdku-Místku.** Celkový výsledek zkoušky se hodnotí stupni vyhověl nebo nevyhověl a je sdělen žadateli bez zbytečného odkladu po vykonání zkoušky z odborné způsobilosti.

Zkouška probíhá před zkušební komisí, která má 3 členy s odbornou způsobilostí pro činnosti na vyhrazených plynových zařízeních v rozsahu požadovaného osvědčení.

Zkouška z odborné způsobilosti se skládá z písemné a ústní části. Obsah a rozsah zkoušky je stanoven podle rozsahu požadovaného osvědčení. **Písemná část zkoušky** je vykonávána žadatelem **samostatně na počítači**, kde se hodnotí stupněm vyhověl nebo nevyhověl, a žadatel musí pro stupeň vyhověl dosáhnout nejméně 80 % správných odpovědí. K **ústní části zkoušky** lze přistoupit pouze tehdy, **byla-li písemná část zkoušky hodnocena stupněm vyhověl**. V ústní části zkoušky z odborné způsobilosti musí žadatel odpovědět správně nejméně na 80 % položených otázek.

Žadateli, který je v písemné i ústní části zkoušky z odborné způsobilosti hodnocen stupněm vyhověl, je uděleno osvědčení v příslušném rozsahu. O průběhu a výsledku této zkoušky je sepsán protokol, jehož jedno vyhotovení náleží žadateli a jedno pověřené organizaci.

Pokud je žadatel u zkoušky z odborné způsobilosti celkově hodnocen stupněm nevyhověl, může se opakovaně dostavit ke zkoušce z odborné způsobilosti, ne však dříve než 15 dnů po neúspěšném vykonání zkoušky. Počet opakování zkoušky z odborné způsobilosti není omezen.

ROZŠÍŘENÍ OSVĚDČENÍ:

Nelze rozšířit stávající osvědčení vydané TIČR podle §6a) odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb. v platném znění a s použitím vyhlášek č. 21/1979 Sb. a č. 85/1978 Sb. v platném znění. Nelze rozšířit dokument vydaný podle zákona a jeho prováděcích předpisů, které již pozbyly platnosti.

POZNÁMKA

Příklad: V případě, kdy žadatel měl původní záměr rozšířit si stávající platné osvědčení o novou skupinu „G4“ (stabilní plynové motory ve strojovnách, kotelnách), bude vykonávat zkoušku pouze z testu obecného a testu „G4“. Po kladném prověření odborné způsobilosti vydá TIČR NOVÉ osvědčení podle §11 zákona č. 250/2021 Sb. s uvedením skupiny „G4“, přičemž stávající osvědčení vydané podle původních platných právních předpisů zůstává žadateli do doby uplynutí zbývajících platnosti. Žadatel bude v tomto případě vlastnit dvě osvědčení odborné způsobilosti.

INFORMACE TIČR K NOVÝM ROZSAHŮM OSVĚDČENÍ A OPRÁVNĚNÍ PODLE NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 191/2022 Sb. o vyhrazených technických plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti **najdete v dalším zveřejněném dokumentu.**

Zpracovala: Ing. Zdeňka Kaňková, Ph.D.